

Loyndarmálið um horvna ríkidæmið hjá Mussolini

Benito Mussolini lat frá sér eitt virði av 80 milliónum dollars, tá ið hann var avrettaður. Men dagin í dag er eingin forur fyri at siga, hvar ið hetta ríkið hjá ítalska einræðisharranum er. Hetta ríkidæmið umfatar heilar sekkir av gulli, dýrum steinum og heilar skjáttur av sveistiskum frankum, enskum pundum og amerikan-skum dollarum.

Tað visir seg, at eitt satt forbannið hvíli yvir hesum ríkidæmi. Teir menn, ið hava roynt at funnið fram til hetta ríkidæmið, eru allir sum ein deyðir uppá onkran lagnan máta. Til dagin í dag eru fleiri enn 70 fólk myrd ella horvin uttan orð ella eið, bert av hesum lagna skatti.

Søgan um hetta horvna ríki-dæmið byrjar fyri 27 árum síðani — 28. apríl 1945, tá kommunistiskir partisanar tóku skattin.

Mussolini og hjákona hansara Clara Petacci, fóru dagin fyri uppi ein týskan stríðsvogna

Tá ítalski einræðisharrin BENITO MUSSOLINI flýddi gjøgnum Norðuritaliu móti endanum av seinna heimsbardaga, hevði hann sum víðfari eitt virði uppá 80 milj. dollarar. Hetta virðið, saman við Mussolini sjálvum og konu hansara, fall í hendurnar á partisanum. Síðani tá veit eingin nakað um hetta horvna ríkidæmið, sum gjøgnum tíðirnar hefur elvt til 75 morð og dæmi um lagnar deyðshættir. Í dag, 27 ár eftir deyða Mussolinis, veit enn onginn hvar ríkidæmi hansara er.

flokk, sum koyrði fram við Comovatti í Italia á veg til Schweits. Men á vegnum hövdu kommunistiskir partisanar kappað stóran nøgdir av víða-

bulum, soleiðis at allar royndir at flýggja vóru stöðgaðar.

Mussolini var, tá ið hann fylgdist við stríðsvognaflokkinum, ílatin sum ein týskur

korprálur. Týski stríðsvagna-flokkurin var stöðgaður, og Mussolini var saman við hjákonu síni fórdur til bygdina Dongo, har hann saman við hjákonuni var læstur inni á einum bóndagardi. Dagin eftir kom so bóðil hansara úr Milano. Partisanavagn hansara var »oberst Valerio«, rætta navnið var Walter Audisio. Hann er kommunistiskur limur av deputerkamarinum í Italia. Bóðini, sum Audisios hevði frá hövuðsborgini í Milano, vóru at avretta ítalska einræðisharran Mussolini og hjákonu hansara, meðan virðini, sum hann hevði, skuldi goymast burtur á einum tryggun stað.

Herflokkurin hjá Audisio tók síðan Mussolini og hjákonu hansara og fóru tey til Ciulino de Mezzegra, har tey bæði vórðu stillaði upp ímóti einum múri. Audisio las síðani upp henda »dóm«, sum eisini stendur í endurminningum hansara: »Eftir boðum frá tjóðskaparlíga frælsisherinum,

Benito Mussolini

standa tygum til roknskap fyri alt ítalska fólkið.»

Partisanobersturin tók síðan maskinbyrsu sína og skuldi skjóta, men hon virkaði ikki. Clara, hjákona Mussolinis, brast út at gráta og mælti: Hann er alt ov mikil, hann má ikki doyggja. Mussolini sjálvur var púra tigandi. Partisanobersturin fekk so fatur á eini aðrar maskinbyrsu, sum ein av monnum hansara fekk honum í skundi, og við hesum

DRONGURIN, IÐ HVARV

Johnsigurd Johannesen týddi

3. PARTUR

Nakað eftir hetta, fekk Lindbergh tilboð frá fólki, at tey vildu hjálpa til sum millumlið at samræðast við ránsmenninar.

Millum hesi tilboð var eitt frá forsetunum í Colombia og Puniceton-universitetini. Men júst áðrenn Lindbergh skuldi taka avgerð um hesi tilboð, gjørdist hann varðugur við nakað, sum kom honum óvantað.

Tann 8. mars stóð at lesa í einum av teim mongu blóðunum, sum koma út í New York:

Til teirra, ið hava flutt burtur sum Lindberghs!

Eg vil við hesum siga frá, at eg eri hugaður at gjalda 1000 dollars, umframt ta peningahædd, sum áløgd er Lindbergh at gjalda, um so er at tit hava áhuga at hava meg sum millumlið. Tað ber altíð til hjá mær at hitta tykkum, og gevi eg tað lyfti, at eg skal halda dult, um mær verður fráboðað ikki at siga nakað.

Orðini vórðu undirritað av John Francis Condon, ið hevði verið lærari, men var stutt síðan farin frá við eftirløn.

John Francis Condon var

rætti maðurin, sum tikið verður til. Hann var væl kendur í tí býarpartinum, har blaðið kom út, og hevði fyri at skriva eitt og annað í blaðið. Lesarar blaðsins góvu tó ikki hesum navni gætur, sum tíðin leið, og heldur ikki, tá skrivað varð um Lindbergh-málið, sum flest-øll vórðu hugað at lesa um.

— Tvælt. Condon skal bert royna seg sum ein, ið er onki kortini, eisini í hesum fori, søgdu tey. Men hvussu var og ikki, kom hesin at roynast væl. Hús Condons vórðu gird av einum urtagarði. Dagin eftir fekk hann boð frá ránsmonnum. Tað var skjótt greitt, at brævið varð ikki sent við postinum, men onkur av ránsmonnum hevði stungið brævið gjøgnum brævrivuna.

Skrivað varð:

Vit eru hugaðir fyri tilbøði tygara og taka av, at tygum gerast millumlið. Tað kann verða líkamikið við teimum 1000 dollarum, sum nevndir vórðu í grein blaðsins í gjár.

Tygum skulu bert gera, sum vit siga. Haldið pressuna og lögregluna uttanfyri hetta. Tá ið tygum hava fingið peningin til vega, setið síðan í blaðið orðini hesi: PENINGURIN

ER FINGIN TIL VEGA. Gerið so væl og verið við hús millum kl. 18 og 24 og tygum skulu hoyra frá okkum.

Condon ringdi beinanvegin til Lindbergh og segði honum frá brævinum. Í fyrstani helt Lindbergh, at brævið var ikki frá ránsmonnum, men aftaná at hava hoyrt um undirskriftirnar: triggir smár ringar og try hol, varð hann visur í, at brævið var frá ránsmonnum.

Lögreglan fekk eisini høvi at siggja brævið.

Aftaná at Condon varð kominn til Hopewell var fundur hildin um víðurskiptini. Umframt Lindbergh, luttóð sakførari hansara á fundinum. Semja var um, at lögreglan skuldi ikki luttaka í hesum virki teirra.

Lindbergh segði seg enn eina ferð vilja lata peningin (70.000 dollarar) og næsta morgunin stóð at lesa í blaðnum: PENINGURIN ER FINGIN TIL VEGA.

Kl. 22 kvöldið eftir kom svarið í einum brævi.

Ein bilførari kom við brævinum. Condon spurdi hann dýgliga, hvussu maðurin, ið hevði handað honum brævið sá út.

— Eg veit ikki rættiliga, segði bilførarin. Hann var lág-

ur av vøkstri, bað meg skunda mær við brævinum, og gav mær 2 dollarar.

Sakførari Lindberghs var alt kvöldið í íbúð Condons, og vórðu teir báðir spenit at lata brævið upp. Har stóð:

Farið við tokinum frá Bronx til Jerave Avenue. Tygum skulu ganga einar 30 metrar niðan móti einum pylsvogni.

Takið peningin við tygum.

Sakførarin hevði 50.000 dollarar í eini peningatasku. Semja varð um, at teir skuldu báðir ganga til fyrstu jarnbreytastøðina.

»Pylsvognurin« — Sakførar in stöðgaði á.

Hetta var 12. mars um midnættina. Condon fór yvir til pylsvognin og fann hann ein seðil, har skrivað varð á: Gangið yvir móti kirkjugarðsmúrinum og tygum fáa boð. Komin yvir móti kirkjugarðinum, hómaði Condon eitt hvítt turriklæði verða veittrað. Condon fór yvir móti turriklæðinum. Ein maður kom fram og segði: Navn mitt er John. Hava tygum peningin við?

— Eg má fyrst fáa trygd fyri, at tann litli Charles er í nánd, segði Condon og rætti honum pappirslepan.

— Jú, sum tygum siggja hava eg náttklæðini hjá litla Charles. Prógva tey ikki, at drongurin er í nánd?

Maðurin sat púra stillur og segði onki. Knappliga læt í honum.

— Um drongurin doyr, so komi eg óivað í el-stólin?

Condon helt fyri, aftaná ta longu tógnina, at so mundi ikki fara at verða. Síðan fór hvort til sitt.

Dagin eftir og fram til 1. apríl hevði Condon nógv samband við ránsmenninar. Hann skrivaði dýgliga í blaðið, og fekk svar dagin eftir.

Schwartzkopf, sum hevði staðið fyri leitingararbeiðinum, helt ikki, at hetta sonnevda millumlið fór at hava nakað við sær, men Lindbergh vildi ikki víkja frá sínum. Lindbergh hevði fingið boð, at hann skuldi við flogfari til eitt ávíst stað, tá tann litli drongurin var meiri enn 200 km frá New York. Ásetta dagin var alt til reiðar. Hetta var 2. apríl, og nú skuldi Lindbergh fáa høvið at siggja son sín aftur, sum hevði verið burtur í meiri enn 14 dagar!

(Framhaldi)